

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Μαα. IX 35/1978

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-20/12/1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Γαλιήνη
(παλαιότερον ὄνομα: Κου.τ.ε.κάρ.ι.), Ἐπαρχίας Λαχκαδαί.,
Νομοῦ .. Θ.ε.ε.κ.λ.ο.ν.ι.κ.η.ς

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
β.λ.ε.κ.η.ς. Κων.τ.ι.ν.ο.ς. ἐπάγγελμα Διδάκτορας
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Γαλιήνη-Λαχκαδαί
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Τετ.ε. (3)

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἰακωβος .. Τσαχαλίδης

.....
ἡλικία. 69. ἔτη γ γραμματικαὶ γνώσεις. Β' Δημοτ. καὶ ...

..... τόπος καταγωγῆς Σερβία-Τουρκία

ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
β) Ἐπαρχία .. ἔτη .. 73 .. ἔτος καταγωγῆς
Σερβία-Τουρκία

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖα ἀγροτικά περιοχὰ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖα διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ βοσκὴν .. ἔχρησιμοποίησαν .. τὴν
περιοχὴν Μωχιδάνας .. ἢ δὲ διαχωρίσας .. περιοχὴν ἔχρησιμο-
ποίησαν διὰ βοσκὴν διαχωρὼν ὁρίονων.
Ὑπάρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα ; Χωρίσται

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικά πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... ἰδιοκτησίαι
π.χ. ἦσαν .. εἰς .. τὰς .. χωρικοὺς

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁ πατὴρ .. διαφέρει .. τὴν .. περιουσίαν .. τὰν .. μετὰ τὸν γάμον
τῶν .. τέκνων .. τὰν .. εἰς .. αὐτοὺς .. ἔρχεται .. εἰς .. παραστρέφει

μετὰ τῶν τέκνων του, οὗτος γάρ κεν διαδύκην καὶ μετὰ τῶν
θέλων χίμαι, ἢ διανομή.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .. οἱ καὶ τοὶ καὶ .. ἔχουσιν ἑκάστην ..

ἀνὰ χροῖον .. καὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ..

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; .. οἱ τεχνῖται .. δὲ ν .. ἔχουσιν .. τεχνικὰ

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μετ' ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; ..

Αὐτοὶ .. δουλεύουσιν .. μεγάλα .. κτήματα .. ἔχουσιν ..
ὑποκαταστάσεις .. ἐργάζονται .. εἰς τὰ .. ἔχουσιν ..

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) .. ἐργάζονται .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ..

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα) ; .. καὶ εἰς ἄλλα ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. δια τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγνὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εις χρήμα ἢ εις εἶδος ; ..

ἦρχοντο .. συνήθως .. κατὰ τὸ ὄρος .. ἐργάζονται

ἀπὸ τῶν .. ὁδοῦν .. (ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν), ἐλαμβάνοντο συνήθως μετ' εἶδος (ἄρτον)

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ..

ὁδοῦν ..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; .. ἐπὶ τὴν .. δουλεύουσιν .. εἰς τὴν ..

ἐργασίαν .. ἐργάζονται ..

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .. ἐπὶ τὴν ..

ἐργασίαν ..

- [illegible]

- Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; τὰ σιδηροῦν ἄροτρα καὶ γεωργικὰ μηχανὰ τὰ 1923 καὶ αἱ χειρωνακτικὰ μηχανὰ τὰ 1953...

- 1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον αὐτὸ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμή-
θεια αὐτοῦ ;
Εἰς ὅλα τὰ κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ
ἐν γ. 1066 αν. ἢ ἐν λαγκαδιᾷ

1 Χερσὶ... 4. Σ.νι... 7..... 10. ΠΙΣΤΑΝΤΕ.Ε'ς
2 Σταθῆι... 5. Φεββί... 8.....
3 Μελύνα... 6. Γ.οκδι... 9.....

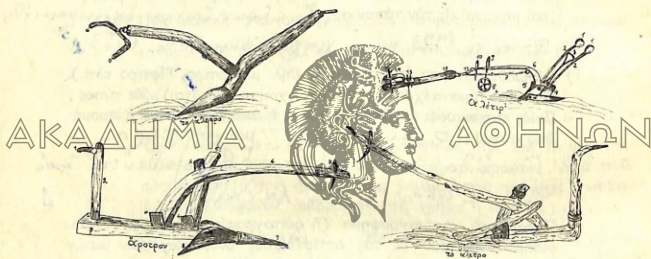
- 2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) τό. 1950. αι. Ε.Γ.Σ. Λαγκασδα
3) Μηχανή θερίσμου τό. 1956.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ .. τὸ 1953

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .. οὐ καλῶς .. μόνος .. τὸν ..

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖρ	6. ὄχλος	11.
2.	7. ῥάβδος	12.
3. ῥάβδος	8. ῥάβδος	13.
4. ῥάβδος	9. ῥάβδος	14. ῥάβδος
5. ῥάβδος	10.	15. ῥάβδος

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

60. υχι... ικο... μιά... κορυφή... δαχ... τέκ... ἀποστράβιν
ἐλχ... τῶ... ἡμετέραν

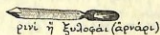
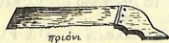
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάρτης τοῦ ἀρότρου;.....

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατέσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἐκ ξύλου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).

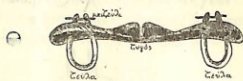
2. ΧΕ.Θ.Κ.Ρ.Ν.Ι., ΜΕ.Ι.Α.Ν.Ι., ΧΕ.Ι.Δ.Ι.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλα ζῶον, δηλ. ἵππος, ἥμιονος, ὄνος... *βόες, ἡμιονοί, ὄνοι...*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *Δύο...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Εἶναι. ἀναγκαῖος. ὁ. ζυγός. διὰ τὸ ζευγαίρειν.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λαυριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

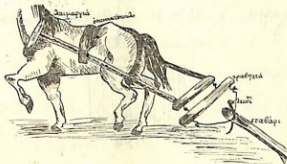
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λοῦρα, κουλλούρι.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Μακίναν καὶ ζῶα πέντε... εἰς... ζευγὲς καὶ... καὶ... δίδεται τὸ ἄροτρον ζυγὸν*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευή,
την οποίαν φέρει το άλογον ή άλλο ζώον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

χαράκι, βαλάρικι, δύο λανεία... και μια
δόνουλα στο' ωμάκι.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήματα εἰς τὸν τόπον σας: $\frac{1}{2}$ 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 101

~~.....~~

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Βόδιον ἐπὶ ξύλινου*

τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ἐυλινὸν ἄροτρον. (Παραθεσάτε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) **Βρίσκω τὸ χαλκὸν εἰς τὸν λαβὴν τοῦ ἀλόγου, μὲν τὸ ἐκτερεῖται αὐτὸν ἔχον δύο λαβὰς. ἑξ ὧν ἡ ἐξωτερικὴ εἰς δύοτε**
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζευξιμὸν εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
 Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.....

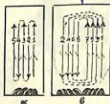
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα καὶ φωτογραφία).

Πολύτοι... δύν... χερσὶ καὶ ποσσίν... ἔχουσιν... ἐν τῇ... περὶ τοῦ χερσὶ
ποσσίν... καὶ... δύνανται... ἐκ... κέρατα αὐτῶν... εἶναι.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ἐ.α. ὄργωμα.. χίνια.λ.. φ.ρ.φ.ρ.ρ.α.κ.κ.ω.λ. :

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

Ἐ.α. ὄργωμα.. χίνια.λ.. φ.ρ.φ.ρ.ρ.α.κ.κ.ω.λ. :

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Ἐ.α. ὄργωμα.. χίνια.λ.. φ.ρ.φ.ρ.ρ.α.κ.κ.ω.λ. :

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ.

Ἐ.α. ὄργωμα.. χίνια.λ.. φ.ρ.φ.ρ.ρ.α.κ.κ.ω.λ. :

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... εἰς... ὀργα...

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ... ὀργα... ὀργα...

ὁμηγερέων... χινα... δὲ... ὀργα... ἐν... ὀργα...
τὰ... ὀργα... ἐν... ὀργα... ὀργα... ὀργα...
ὀργα... ὀργα... καὶ δὲ... ὀργα...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ... ὀργα... ὀργα... ὀργα...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ὀργα... ὀργα...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... ὀργα... ὀργα...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... ὀργα... ὀργα...

ὀργα... ὀργα... ὀργα...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρν, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

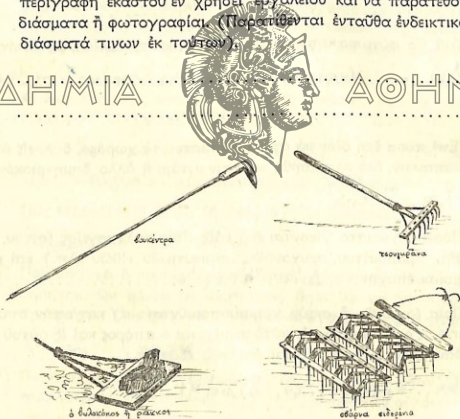
Τὸ... ἐν... καθ' ἑξῆς... μὲ... ἐν... κεφαλὴν...
... σιδηρᾷ... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Μὲ... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...
... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμά τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπκα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

Εξ ουδ' ουδ'... Κακ' ἔρως, τῶν αὐτῶν, οὐκ ἔστι...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Τὰ πρῶτα ἢ ἡ συνείδησις τῶν.....

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς γίνεται ή σπορά και ή καλλιέργεια έκάστου είδους.

Τίποτα... αχ... ημε...
αδελφοί και είχαναν μεσά τους βώρους και μέσα το στή-
νους με το χώμα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἐκ. χυρῶτα... πάλι... βεῖθε καντα... κοτῆ. εἰ... ρεκατιῶ
καὶ ἔχον... εἰ χυρῶτα... κατὰ πρῶτον... εἰ... εἰ... πρῶτον, γενὸς κα

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Σήμερα· ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· γίνεται

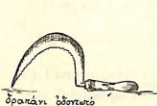
λουν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγίαι)
καὶ ἄλλως. Σίμμερον· ἡ καθύστερον· π.κ. Σίμμερον· γίνεσθαι ὡς εἶπε.
ἔλθοντο· ἔνε· εἰσὶν καὶ εἰκὼν τοῦ σώματος ἐντὶ 30-40 ἡμέραις καὶ
μετὰ τὰ σκευάζειν μετὰ χώμα.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 τὰ... δρεπάνια... ἐθερίζοντο... παλαιότερον...
 τὰ... δρεπάνια...

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Χειροκροταίνοντες... ἐκείνη... καὶ... δεικνύοντες...
 αὐτοὺς... ἐργαλεῖα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Ἡ.ε. τ.γ. κ.ε.α.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Ἡ... λεπίς... τοῦ... δρεπανιοῦ... ἐκείνη... καὶ... δεικνύοντες...
 ὀδοντωτὴ... καὶ ὁμαλὴ... τοῦ... κόσσοι... δεικνύοντες...

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ... χειρολαβή... τοῦ... δρεπανιοῦ... αὐτὴν... δεικνύοντες...
 ἡ... δεικνύοντες... τοῦ... δρεπανιοῦ... αὐτὴν... δεικνύοντες...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Θ.λ... ἑδωσαν. φ. χολ...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μ. λ. κ. οἱ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... τὰ... δημητριακὰ ὀ. λ. κ. οἱ... ἐν. κ. οἱ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *τὰ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... κριθή... σῖτος... βρώμη... σίκαλις... κλπ. τὰ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... κριθή... σῖτος... βρώμη... σίκαλις... κλπ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *τὰ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... κριθή... σῖτος... βρώμη... σίκαλις... κλπ.*

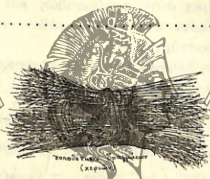
3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *τὰ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... κριθή... σῖτος... βρώμη... σίκαλις... κλπ.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τὰ... ἑμ. δ. ω. κ. οἱ... κριθή... σῖτος... βρώμη... σίκαλις... κλπ.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ...στάχυα...τὰ...ἔδινε...δ...θ.ε.ρ.ι.ε.τ.η.,
 καὶ...τὰ...ἔδενε...μὲ...τὰ...ἰ.δ.ι.α...τὰ...σ.τ.α.χ.η.
 τὰ...δ.ε.μ.α.τ.ι.α...ἀ.φ.ή.ν.ο.ν.τ.ο.ν. δ.ε.μ.α.τ.ι.α...ἐ.χ.ρ.ε.ι-
 μ.ο.σ.ι.α...δ.ι...ἐ.ν.κ...μ.ι.κ.ρ.ά...ἔ.λ.θ.ο...κ.αὶ.....
 ἀ.ε.χ.ό.τ.κ.ν...τ.ε.ι.θ.ί.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὸ...δ.ε.μ.α.τ.ι.α...μ.ε.τ.ὰ...τὸ...δ.ε.μ.α.τ.ι.ο...ἐ.ν.ο.ν-
 κ.ε.ν.τ.ρ.ώ.ν.ο.ν.τ.ο.ν...ἀ.ν.κ...δ.ε.μ.α.τ.ι.α...ἐ.ν...ἐ.ρ.ε-
 μ.ί.α...μ.έ.ρ.ο.ν...τ.ῶ...ἀ.χ.ρ.ε.σ.τ.η...κ.αὶ...ἔ.τ.ο.μ.ο.δ.ι.ε.τ.ῶ.ν.τ.ο.
 .σ.τ.α.ν.ρ.ο.σ.ι.δ.ῶ.ς.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... τὸν... μὴν... .

Μάρτιο... ..

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. Ἐκ... .. μὲ... .. τὰ... ..
(6... .. μὲ... .. τὰ... ..
... .. μὲ... .. τὰ... ..

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Σύν... ..
... .. καὶ... ..
... .. μὲ... ..

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). Τὸν... ..
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ... δεμάτια... συγκεντρωνόταν... ὅλα... μαζί.
Εἰς... τὸ... ἀλώνι, ὅπου... ἐκεῖ... ἀλωνίστησαν:....

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ
ΘΕΩΡΗΤΗΡΙΑ
1) ... ὅπου... ὅπου... συγκεντρωνόταν... τὰ... δεμάτια
γὰρ νὰ... ἀλωνίσθω... ἡ... δεμωνοστάσι, καὶ... ὅπου
τοποθετοῦνται σταθερῶς.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλὼρι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Εἰς... χωρὶς... ἀλὼρι.

Εἰς... τὸν... ἀλωνισμόν... τῶν... δημητριακῶν... καὶ
καλίστα... ἐν... ἀλὼρι... ὅπου... ὅπου...
τέρω... μέρος... χωρὶς... ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Εἰς... ἀλὼρι... κατὰ... ὅπου... ὅπου...

Ἐν... τῶν... χωρίων... ὅπου... ὅπου... μέρος... καὶ
ἡ... ὅπου... ὅπου... καὶ... καὶ
μέχρι... ὅπου... ..

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεάς, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Αλλά...δύο...τρεις...έμοχ'έναν...είχαν...και
 ένα...δύο...και...έξι...με...ένα...

- 6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; ἡ ἐχίδια
τὸν ἰόντιο... καὶ... τὴν ἰκχθυό... τὸν... Σουζέρμειο.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

το... εἰς τὴν... ἐκ τῆς... ὡς οὐραίου το... ἦτο...
το... δ' αὖτε το... ἔχον... (ἐκ τῆς ἀνάγκης)

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνα ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξως τοῦ ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). *ἔσ. δ. ἄλωνα... τοῦ... ἔσ. δ. ἄλωνα... τοῦ...*

Ἐκατέρωθεν... καὶ... καὶ... χιόνος.
Ἐκείνη... μέ... πόρτα... βασιλ... καί
ἀχέρων.

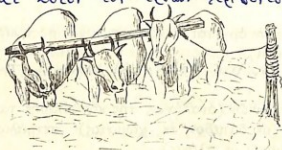
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Зурчдус Ердэн Аугадаг.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστῦλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἀλωναύουλα... δέν... ἔχρησι. μο. φ. ο. ἰ. ἔ. το. τ. α. δ. ε. μ. α. τ. κ. α.
 κ. α. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α.
 μ. ε. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α.
 ν. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

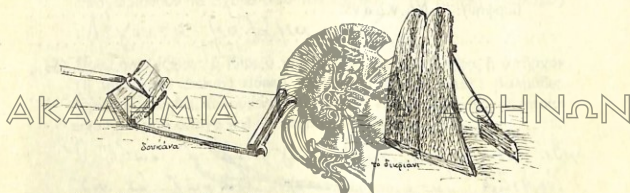
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάπη, βουκάπη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρε», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Δ. ἔ. ν. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α. ἔ. α. τ. α. ἔ. λ. ὡ. ν. α.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατῆρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐχρησίμευσεν... δὲ... τὰν... ἀλωνιστῶν... ἢ... δουκάνη,
ἢ... δικριάνη... ἢ... τὰ... ἴδι... τὰ... ἀλωνιστῶν... ὅχι...
Ἐκφορμίδευσεν... τὰ... τῶν... ἴδι... τὰ... ἀλωνιστῶν, δὲ...
ἴδι... τὰ... ἴδι... τὰ... ἀλωνιστῶν... τὰ...
.....

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ... ἄλωνα... ἀρχίζει... βραδύως... τὰς...
 κρυφαῖναι... ὥρας... καὶ... διελκόμετο... τὸ... ἄλωνα...
 χεῖρα... φέρει... ἐπικολοῦσα... πρὸ... ἀλωνα...
 ἔκιν... ἀλωνα... φέρει... τὸ... τραβῶσα... ἀλωνα...
 μέγα... τὰ... ἄλωνα... καὶ... ἄλωνα... ἀλωνα...
 διελκόμετο:

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): ... Δι. κράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

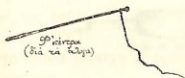
ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνα, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν; ... καὶ... πρὸ... διάρκειαν... τὰ... ἄλωνα...
 φέρει... ἐντὸς... τὰ... ἄλωνα... μὲ... τὸ... δικράνι...
 ἔκ... ἄλωνα... στάχυν:

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχού φ' κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Χρησιμοποιοῦται... διὰ... πρὸ... ἀλωνα... εἰδική... ἀλωνα...
 βέργα... καὶ... ἄλωνα... βουκέντρι:

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλωμάτος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλωμάτα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Κρήνη... Λαλαιο... ἕως... περὶ
100... 50... 25... καὶ... ἡλυνί... 10... 5... 25...
... καὶ... Λαλαιο...

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Λέχουσα μάδα μα

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς, με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) ἰδικὰ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλῖα: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωναῖτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλλα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

D. Ἰδιος... ε... γεωργίας... ἀλλ' οὐδ' ἐμὲ... τὰ ἴδια
ταῦτα... ὧν, δὲ... χρεώματα... ἐκείνη.
ἐλθωντες αὖτε, διότι... ὅροι... εἶχα... γῶνα...

- 18) Πλην τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Χρησιμοποιώσαν... διὰ το... κοινόν... τὸν...
... καὶ... μόνον... ὅμως διὰ τὴν... εἰς... ἡ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Δ. ἰ. χ... ἰ. χ... ἰ. δ. κ. σ. ἰ. ρ... ὀ. α. ρ. α. β. ἰ. ρ... ῥ. σ. ῥ. ο. γ. α. ν. ο. ς,
ῥ. κ. α. κ. α. κ. ἰ. λ. α... β. ἰ. ῥ. ο. γ. α. ς... ῥ. α. ρ. ῥ. α. ρ. ῥ. ο... ῥ. ἰ. κ. ο. ς
τ. α. ἰ. γ. ο. σ. ῥ. ῥ. α. ἰ. κ. α. ρ. ῥ. ο. ἰ. κ. ἰ. ῥ. ο. γ. α. ς.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)

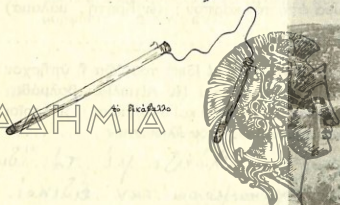
Το...κα.φ.κ.ν.ι.σ.μα...ὡς...ε.ὠ.ν.α...
λ.ι.ω.ς...χ.ι.κ.ά.τ.α.ν...ὅ.τ.ο...χ.ω.ρ.ι.σ.μ.α... ..

κοπάνι εὐρογινῆς

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἑσῶτος δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτὰ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Το...κα.φ.κ.ν.ι.σ.μα...ἐ.χ.ι.κ.ε.τ.α...μ.όν.ον.
ἀ.ὠ.ό...τ.α...μ.έ.τ.α...ὡ.ς...ο.ὶ.κα.χ.α.ρ.ι.σ.μ.α...ὅ.τ.αν...ε.ὠ.ν.α.
το...ω.σ.θ.όν...ἴ.τ.α...ω.σ.θ.όν...ἐ.χ.ρ.ε.ι.μ.ο.κ.ο.ι.σ.μ.α...ν.αι.
ἐ.ρ.χ.έ.τ.α...ἐ.ὅ...ἐ.μ.ο.ι.β.η... ..

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Ἰω. 6. 6. τὰ χα. τῶν. 6. καὶ εἰς. ἵ. ἵ. τὰ καὶ εἰς τὰ χα. το
ἵ. τῶν. τῶν. ἵ. εἰς τὰ χα. καὶ. καὶ. καὶ καὶ ἵ. τὰ χα. 3-4. εἰς τὰ χα.
τῶν. ἵ. τῶν. καὶ. τῶν. καὶ καὶ ἵ. τὰ χα. εἰς τὰ χα. μόνον
εἰς τὰ χα. καὶ καὶ τῶν. καὶ καὶ. εἰς τὰ χα. εἰς τὰ χα. εἰς τὰ χα.

- Δὲ... τὰ... εὐχρηστικόν... καὶ... οὐδὲν... ἔργα-
σια... κατὰ... τὸ... καθήκον... ἔργα... τὰ... ἔργα...
καὶ... καὶ... καὶ...

- Ποιος την έπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγματικός κλπ.). (Περιγράψατε τόν τρόπον λειτουργίας αυτής)

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἀλλαχοῦ· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

και ποιον το σχημα αυτου.....
 Δι... & λων μενοι... οταχμεν... ελ... οκα... μαλα... κα...
 ... θων εν... ν... οκα... οε... οωρε... μι... το... ορ... α... το
 Σ... λενο... ..

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο... σχηματίζομενος... τῶν... ἀγωνισμένων
σταχύων... ~~ἔχει~~... ἔχει... σχῆμα... εὐοίμικες...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Τὸ... ἀνέμισμα... τῶν... ἀγωνισμένων... σταχύων...
γίνεται... μὲ... τὸ... θρινάκι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Λιχνῶ... καὶ... ἄνδρας... καὶ... γυναῖκα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέγονται... καὶ... ὁ... καρπὸς... ἀποχωρίζεται... ὡς
τὰ... ἀχέρη... μὲ... καὶ ἀνέμισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 τηθίζεται τοῦτο

...Д.в. Г.В.СТА.С.В.И.С.О. К.В.И.С.К.Е.

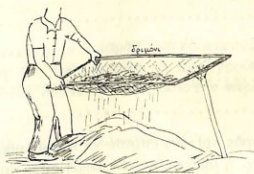
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Η... Δ... Λ... Ι... Κ... Χ... Θ... Ξ... Ψ... Ω...
 Χ... Δ... Ι... Κ... Χ... Θ... Ξ... Ψ... Ω...
 Ξ... Δ... Ι... Κ... Χ... Θ... Ξ... Ψ... Ω...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; Ὁταν... τὸ... ἐλτάρ... χωρ-

χνισμοῦ... ἀπὸ... ἀχυρῶν... ἐ... καρπὸς... σχ...
 φαίνεται... ἐ... καρπὸς... μετὰ... ἐκπονήνεται...
 χυμῶν... ἐπὶ... κορυφῇ... τοῦ θρινάκι... μετὰ...
 ν... τὸν... χωρὶς... καὶ... τὸν... ἀσπάζεται...

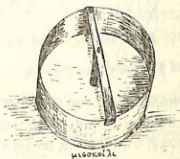
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....

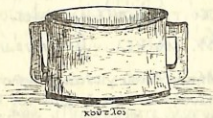
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὰ ἄλωνα κατεβάλλετο ἄμεινον ἢ δοκάτι (κοινῶς δοκάτισμα) ἔρριπεν κοινόμαστα.....

μισοκοίλε

κοῦτλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γηφιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Ἐπίσης κατεβάλλοντο ἔλαια τοῦ χιμωχῶ καὶ τὰ ἔλαια ἄργα τοῦ παπαδιάτικο καὶ ἀχρωφ. γηφιάτικο.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Ἡ παραχρηστὴ ἀποθήκευσις ἐπὶ ἐπιτί καὶ θυγατρικῶν ἐπὶ ἀμφορέων.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ ; Τὸ... ἔχουρα... ἡμετέρας...
 εἰς... ἡμετέρας... ἡμετέρας (ἡμετέρας) αἱ... ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Ἡ... διαλογή... τῶν... ὁρόντων... γίνεται... μετὰ...
 τὸ... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... τῶν... ὁρόντων... ἡμετέρας...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ἡ... τῶν... ὁρόντων... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μάρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς... τὸ... ὁρόντων... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 τὸ... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 τὸ... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...
 ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας... ἡμετέρας...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιὰ αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

^cH. φωτὶς ἐν τῇ γήϊνῃ ἀγνοοῦται.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; . . .

2. νηθους... κοωστες... ελλα... και... η... και... και...
2. χορδων...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ; Κατὰ πηγ. ιατρὰν

καὶ νῦν... παυρήσῃ καὶ... σωθήσῃ... τὰ... κλέπτει
τὰ... παιδία... ἡρώτας... πᾶσι... κήρυξ.

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

6α... διχονεύσαν... ἰσὺς... ἐκκρίβ... καὶ... φέρων
 ποτὶ... παρὰ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 μαχά...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχάι, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβοι, Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα Συγχωρεσθέντες...

6ου... φωτιά... και... μία... χυμώδη... βάζει... τὰ... χέρια της

κοιτᾶ... ἑστῆ... φωνή... ἐν... μία... ἀλλ... πρὸς... φωτᾷ

καὶ τὰ καὶ σ. γ. αὐτῇ. δέ? ποσὸν ἔκκευκε. π. ἀβλάν. φημι καὶ (οὐ-
ρα καὶ χίδεις). γ. αὐτό. ἐποικνέει κρὺνεται. τρεῖς. φορέει.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Ση.κ... ρωτικ... αν... ων.δ... αρ.κ... φορ.ε.,

ΩΝ. ΔΩΝ. ΤΩΝ. ΚΡΑΤΩΝ. ΚΑΙ. ΚΛΕΡΑ. ΤΩΝ. ΤΩΝ. ΜΑ. ΠΕ. ΤΩΝ.

καὶ... ἴδεν... ἡδυνά... τοῦ... κακόν... κερὸ... καὶ... ὡς...

6. τόκ... κελάν... κελρο... τήν... τρέμ... δ... γορ... ουδύνα

~~φίλ~~ φέρων τὴν ³¹ ὥρα καὶ ὥρα, ἵνα εἶται.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

Στην... φωτιά... ψήναν... σκόρδα... και... ψωμά...
τρώνε... έλοι... σαν... βρέθηκαν... έκαν... δέο...
δεν... το... σκόρδο... και... χι... α... έ...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Δεν... καί... ερωτά... να δα... σὺ...
χρειά!

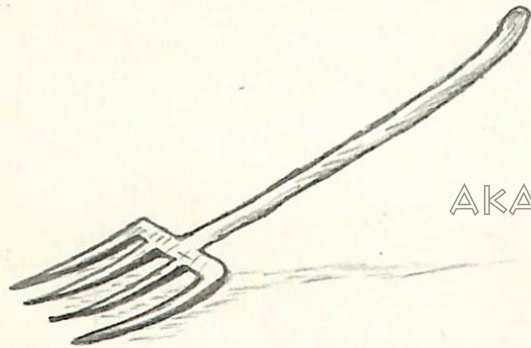
- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφή του έθιμου εις τὸν τόπον σας

Πουά. ενάστω. εν. τα. χωρίον. λαίνον.·
 λαίνον. ενάστω. εν. 23^{ην}. λαίνον. και·
 ενάστω. ενάστω. ενάστω. ενάστω.· παρ. ναίε,
 εν. ενάστω.· και ενάστω. ενάστω.· ενάστω.
 εν. ενάστω.· και ενάστω. ενάστω.· ενάστω.· και ενάστω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

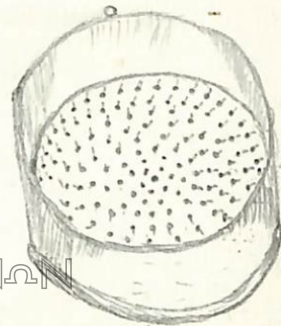

Φεράκι.

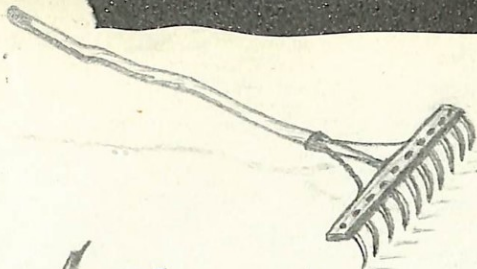
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

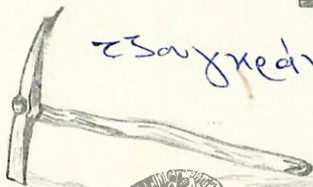
ΑΘΗΝΩΝ

Κόβητρο.

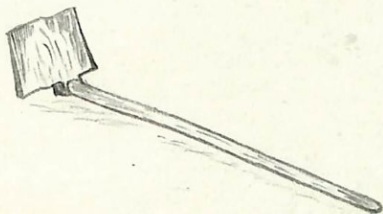

τσουχέρινα.

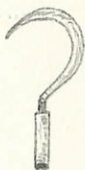
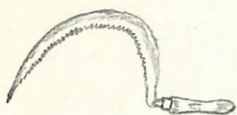

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

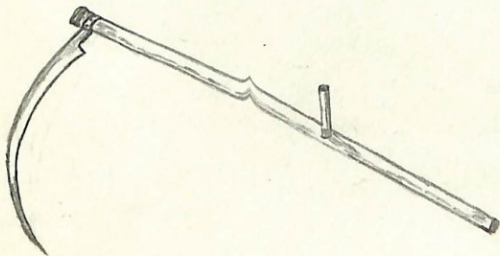

τσάπα.

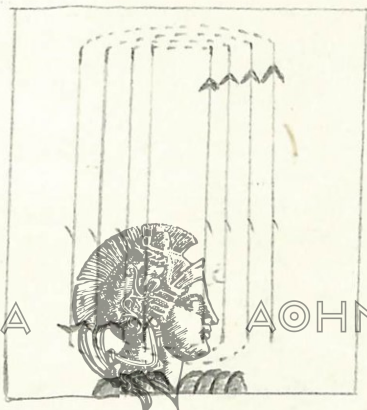

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

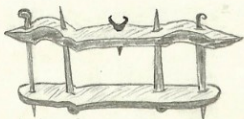
ΑΘΗΝΩΝ

ΕΥΛ.

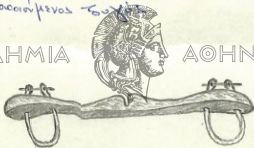
τὸ ξύλινον ἄροτρον, τὸ δοοῖον ἄρτινα-
τετάθυ ἀπὸ τοῦ σιδηροῦ.

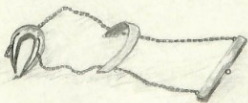
ὁ χειρωνακισμὸς τοῦ ξύλου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ζυγὸς καὶ ξωχὴ.

Τὰ χέμονα τοῦ ἁλόχου.

Ἡ καλλιέργεια τῶ εἶπαν.
(Χωρίον Γαλήνη-Λαχναῖα).

Οἱ κάτοικοι τῶ χωρίου Γαλήνης-Λαχναῖα
τῶ Νοκῶ Θεολίνης εἶναι κρῆσφες, μισοί
θρακῖώτες καὶ μισοί Πόντιοι.

Κατὰχονται ἀπὸ τὴν Ραϊδετὸ τῶ Μ'Ασίας(Μαύρα)
καὶ τὴν Περσίαν τῶ Ἑρζεράμ(Ξεβαύσα) τῶ
Τουρκίας. Ἐξωκτρίσθησαν τὸ ἔτος 1923 καὶ
κατοίκυαν εἰς Γαλήνην-Λαχναῖα, τὸ παλαιὸν
ὄνομα τῶν χωρίων τῶν ἡτῶ Κουσεκάρ καὶ
κατοικεῖτο ἀπὸ Τούρκους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Στὴν πατρίδα τῶν ἀφῆλάντο μετὰ τὴν γενομένην
καὶ τὴν κτηνοτροφία, ὅταν γέναν τῶν δι' τὴν
πατρίδα ~~καὶ~~ συνεχίζοντ ἀσχολούμενοι ἑοῖσι
μὲ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

Αἱ ἐργασίαι αὐὰ ἐχίνοντο διὰ τὴν ὁδὸν καλ-
λιέργειαν τῶ εἶπαν ἦσαν αἱ ἑξῆς:

Μετὰ τὸν κλωνισμὸν ἐχωρίσαν ἐνὸς μέρου τῶ
εἶπαν γιὰ τὴν σορᾶ, ἑοῖσι τὸ χωράφι καὶ
σπερμίζετο γιὰ σορᾶ ὡρχύνετο τὸ καλοκαί-
ρι μίαν φορὰ. Ἡ σορᾶ ἄρχιζε τὸν μῆνα

Ἰαννουάριου. Πρῶτα ὡρχύναν τὸ χωράφι καὶ μετὰ
γινόταν ἡ σορᾶ στὰ ὠσταχτὰ (μὲ τὸ χεῖ)
ἔχοντες ὁ γεωργὸς τὸν σορᾶ μίαν βεῖ ἐν

βαλκόνι πού το περνούσε 'από τόν λαμό
του. Στην βωσρά δέν βούχανε μόνοι ταν ο
χερχός 'αλλά τόν δουδούσε και η γυναίκα
ταν καώς και τ'α μεγαλύτερα ωδιά' ταν.

Το 'όρχμα γινόταν ευήδως μέ βόδια η
μέ 'έλοχα τ'ώρα δέ τελευταίως γίνεται μέ
χερχικούς έλκυστήρες (τραντέρ). Στην παρ'εξ
των 'εχρησιμοοιούν το 'έλινο 'αροτρο, τ'ώρα
όμως χραιομοοιούν το δίωρον 'αροτρον.

• Η βωσρά 'αρχίξε ήμέρα Δευτέρα.

Μετά τήν βωσρά 'ακαθάρτου το θάρνισμα
και 'έτσι ο βωσρός 'εκαθάρτε μέ το χύμα.
Το χύμα 'ακαθάρτε με 'έλινο 'αροτρο.

Τ'ώρα όμως χραιομοοιούν τα χύμνα 'ακαθάρτα.
Κατά τόν μύνα Μάρτιον 'αρχίανε ο
χερχός και 'ακαθάρτε το σιτάρι 'από τ'α
'εωθλκόν 'αρότρα μέ το χέρι ('εβοτάνισμα), τ'ώρα
όμως γίνεται μέ το ράντισμα, 'εωθλ' ο
τρόπος αυτός είναι πιο 'αποτελεσματικός.

Κατά το τέλος 'Ιουνίου 'αρχίξε το θέρμα τ'α
σιτά, γινόταν μέ δρεσάνια, και 'αρχίξε ευή-
δως Δευτέρα. 'Εωχάναν πολλοί θερίσται μαζί
και για να 'εχρ'αν τήν κάρασι των 'έλιον
και διάφορα τραχάδια. Ο χερχός ο δούτος δέν
είχε πολλή 'εργασία 'από 'αυτό ταν 'εωχ'αν

καὶ ἐργάζετο ἐπὶ ἀκροῦ.

Ὅταν ἐτελείωνε τὸ δέριμα ἔκαμναν δύο
τὰ πρὸ μετωμένα στάχυα ἕναν σταυρὸν
πὰν τὸν ἔβαζαν ἐπὶ εἰκονοστάσι τοῦ σπιτιοῦ.

Οἱ χειροδαῖς ἐδέοντο μὲ στάχυα, τὰ δὲ
δεμάτια τὰ συγχέντρωναν ἐς ὀριζόμενα μέρη
τῶν χωραγῶν κάρνοντας μικρὰ θυμωιὰ.

Ὅταν τελείωνε ὁ χειρὸς τὸ δέριμα ὄρων
τῶν χωραγῶν τὸν συγχέντρωνε τὰ δεμάτια
ἐπὶ ἄλωνα (ὠρειοχὴ ἐπὶ ἄκρῃ τοῦ χωρίου ^{ἐπὶ}
ὑψιότερο μέρος) καὶ ἔκει χινόταν μεγάλα θυ-
μωιὰ. Τὸ ἄλωνα χινόταν κατ' ἀρχὴν μὲ
τὴν ἄλωνα καὶ ἔπειτα ~~τὴν ἄλωνα~~ ^{τὴν ἄλωνα} καὶ
ἄλωνα. Μετὰ τὸ ἄλωνα συγχέντρωνον
τὰ τριμένα στάχυα μὲ ἕνα ἕλινον φυάρι ἐς
ὧρὴν ἑοικυῖαν καὶ μετὰ ἀπολυνόντες τὸ λήχνισμα,
καὶ ἔπειτα ἀσφαλιζόντες τὰ φυὰρ ἄλωνα, ἔιν
ὄν φυάρι τὸ λήχνισμα χινόταν τὴν ἑοικυῖαν
ἀλωνα. Ἐλύνον μὲ ἕνα εἰδικὸ φυάρι ἕλινον
ὡς εἶχε τρεῖς-τέσσερις διχάλας καὶ λήχνον
δριναχί. Μετὰ τὸ λήχνισμα τὸ σπάζει ὡς βαρύ-
τερον τῶν ἄλωνα ἔπειτα κατακρύβει ἐντὶ τὸ
ἄλωνα ἔπειτα μακρύτερα, ἔτσι καὶ ἄλωνα τὸν
πρῶτον χινόταν ὁ ἀσφαλιζόμενος τὰ σπάζει καὶ τὸ
ἄλωνα. Ὅταν τελείωνε τὸ λήχνισμα ὁ χειρὸς

πονοθετασε το Ξύλινο φτυάρι (θρινάκι) στον σωρό
 τῶν αἰταριῶν καὶ μετὰ ἔκρινε μετάνοιαν καὶ προσ-
 κυνῶσε τὴν νέα σοδειά.

Μετὰ τὸ ἄλυνισμα ἐδίδετο ἡ δεκάτη εἰς
 τὴν Κοινότητα, τὸ πασχαδιατικὸ καὶ τὸ ἀγροφυτικόν.
 Κατόπιν συγκεντρυνόταν ἡ συγκαριδὴ ἐπὶ
 σπῖτι (ἐπὶ ἀμάρ) τὸ δὲ ἄχυσον εἰς τρεῖς
 ῥήκας (ἄχυρνες) αἱ οἱ περισσότερες ἦσαν ποτὶ
 τὰ ἄλυνια.

Σήμερα δὲ ἄλυνισμός δὲν γίνεται κατ' αὐτὸν
 τὸν τρόπον ἔχει μεταστραφῆ ἀπὸ τὴν
 ἄλυνιστικὴν μηχανήν (πατόδα) ἡ ὁποία ἦρθε
 ἀπὸ τὴν ἀμερικανικήν (1953) καὶ
 καὶ ἀπὸ τὴν ἀμερικανικήν μηχανήν (κουβίνα),
 ὅπως ἡ ὁποία γίνεται μὲ τὰς εὐαριστικὰς
 μηχανάς καὶ ~~οἱ~~ ὅλγοι εἶναι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι
 εὐέρονται μὲ τὸ χεῖρ ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
 ὅχι ὅλα τὰ χωράφια τῶν.

(Κωνστῆνος Παχίης Ὁλένης, διδασκαλός.
 Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ τῆς
 10-20 Δεκεμβρίου 1969).